

en temmelig løs Grund, saa at, dersom de ikke blive holdte oppe ved kunstige Stivere, risikerer man, at de falde om for et Bindstød, som ikke behøver at være saa meget stærkt.

Solstein-Vedreborg: Seg vil kun gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, at man godt kan holde paa lidt Orden og Kontrol i visse Forhold, uden derfor at tro, at de staa paa saa overordentlig løs Forbund. Seg vil kun minde om, at det ærede Medlem selv i Skolesagen var blandt dem, der holdt paa Kontrol, og han er jo i alt Fald ikke af den Mening, at Statskolerne staa paa en saa overordentlig løs Forbund.

København: Seg skal lige overfor det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgkreds (N. Jensen) tillade mig at bemærke, at naar han finder, at den Fædrelandskærlighed, der næres og pleies i Skytteforeningerne, er opfruet, saa finde vi tværtimod, at den Fædrelandskærlighed, som han er Løff for, i et utilbørligt Maal er nedfruet; dette er en gjensidig Underkjendelse af vor Fædrelandskærlighed. Forøvrigt er jeg ikke oplagt til at indlade mig videre paa denne Sag. Seg har derimod et Par ganske uskyldige Oplysninger at give, og dem henvender jeg især til det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), forsaavidt det lærde Medlem vil høre mig med velvillig Opmærksomhed. Seg tror, at det ærede Medlem har set lidt feil, naar han mener, at Arbeiderne have været udelukkede fra at give Oplysninger om deres egne Forhold, saaledes som Ministeriet ønskede det. Der er tværtimod gennem Kommunerne ombdelt et Arbeiderstema, mærket C, som netop er af den Natur, at det kan udfyldes af Arbeiderne, og at det netop har vundet den Vej, som det ærede Medlem paaviste, til Arbeiderbefolkningen i Kjøbenhavn, derved har jeg Erfaring. Det ærede Medlem vil glæde sig ved at høre, hvor folkelige vi ere i disse Foreninger, og hvor antibureaukratisk Bestyrelsen er, i alt Fald i en af Foreningerne, som jeg har den Ære at staa i Spidsen for, nemlig „Danst Arbeiderfamfund“, der tæller 2 til 3000 Medlemmer. Da vi modtog disse Arbeiderstemaer, nærede Bestyrelsen nogen Tvivl om, hvorvidt vi burde anbefale dem til Udfyldning, idet en saadan Anbefaling let kunde egge til Modstand. Der var nemlig paa disse Stemaer flere delikate Spørgsmaal, som nok kunde opvege til Modstand imod Udfyldning. Vi forelagde dem derfor blanke og bare paa et Kredsmøde, en Generalforsamling, som man kan kalde det, og efter smaa Indvendinger fandt man det rigtigst at imødekomme dette Tilbud fra Regjeringens Side, idet man var fuldt forvisset om, at Arbeiderstemaerne vare udsendte i det bedste Diemed. Der blev derpaa nedsat et Udvalg paa 15 Medlemmer — deri er det netop,

at det Antibureaukratistiske viser sig — og jeg kan forsikre om, at der ikke var mere end 2 af disse Medlemmer, der ikke i den allerstrengeste Forstand kunde regnes til Arbeidere. Det var en Examinatus juris og en Landlæge, der tillige var Arbeider, altsaa Noget henimod en Arbeider; det var de mest doctrinære eller intelligente Personer, der vare i dette Udvalg; de 13 vare Arbeidere i Ordets snevreste Forstand. De delte saa Arbeidet imellem sig, og det lykkedes at indhente Oplysninger fra 70 Arbeiderfamilier i Kjøbenhavn indenfor Samsundets Omraade, for de forskjelligste Bleværettrin, om jeg saa maa sige, saaledes at altsaa enkelte Oplysninger gavede et meget sørgeligt Billede af Tilstanden, andre et mindre skyggefaldt, og nogle et nogenlunde stribt — om jeg saa maa sige — et Billede, hvor der var enkelte Systribber imellem. Seg har ikke villet tilbageholde disse Oplysninger ligeoverfor den Misjendelse, som det forekom mig, at der laa i det ærede Medlems Udtalelser om, at der ikke var givet Foreningen en saadan Velighed. Seg har endvidere meddelt dem for at glæde det ærede Medlem med, at vi ikke ere gaaede den bureaukratistiske Vej, at Bestyrelsen har paataget sig at give Oplysninger; dette vilde vi ikke stole paa. Nei, det var Arbeiderne selv, der skulde staa umiddelbart Ansvar til Ansvar ligeoverfor deres Kaldsfæller for at faae Oplysninger af dem; thi dette troede vi bedre vilde føre til Diemedet. Paa Grund deraf staaer jeg paa det Staaende, at jeg vedholdende ønsker, at disse indhentede Oplysninger maa blive behandlet af et Udvalg, et Raad, en Kommission, eller hvad man vil kalde det, i hvis Midte der ogsaa findes Arbeidere. Det er dette, som jeg maa fastholde, og som jeg ikke indser kan gjøres paa nogen bedre Maade end saaledes som af Indenrigsministeren foreslaaet. Seg skal, forsaavidt dette kan siges at være den rette Vej, ikke helt forkaste den eller underkjende dette Skridt af Regjeringen, og derfor skal jeg stemme for hele Bøbet, som Regjeringen ønsker, eller ogsaa for slet Intet; thi begge Ting er der Mening i. Det er ikke rigtigst at blive staaende paa Halvveien og lade, som om man vil gjøre Noget, uden at række Haanden til, at Noget virkelig bliver gjort. Seg skal oprigtigt tillige sige een Ting: min oprigtige Opfattelse af Stillingen er den, at man paa en vis Maade og af visse Grunde ikke ønsker, at disse Oplysninger skulle foreligge saa udsørgelige eller saa fuldstændige som mulig af Hensyn til, hvilke Forholdsregler der i Henhold til dem senere kunde blive bragte i Forflag. Saaledes forekommer det mig, og saaledes forekommer det — jeg vil ikke sige: Sines og Hundreder, men — Tusinder af Meborgere, hvem denne Sag nærmest vedrører. Seg tror altsaa, at man gjorde vel i at bevillige disse og — lader os tale rent ud: det er jo omtrent det Samme her som ved visse Præmiebevillinger. Sgrunden kan man nok sige, at det ikke saa me-